

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Національний фармацевтичний університет

Кафедра ботаніки

**«ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ
ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН»**

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної internet-конференції

21-23 березня 2016 року

м. Харків, Україна

Харків

НФаУ

2016

УДК: 615:581/582

Редакційна колегія: проф. Гонтова Т. М. (голова), ас. Мінаєва А. О.,
асп. Ільїнська Н. І.

Укладачі: Мінаєва А. О., Ільїнська Н. І.

Відповідальний секретар: Ільїнська Н. І.

Конференція зареєстрована в Українському інституті науково-технічної і економічної інформації (УкрІНТЕІ) посвідчення № 317 від 22 червня 2015 року.

Теоретичні та практичні аспекти дослідження лікарських рослин : матеріали II Міжнародної науково-практичної internet-конференції (м. Харків, 21-23 березня 2016 р.) / редкол. : Т. М. Гонтова, А. О. Мінаєва, Н. І. Ільїнська. – Х. : НФаУ, 2016. – 297 с. (Серія «Наука»)

Збірник II Міжнародної науково-практичної internet-конференції «Теоретичні та практичні дослідження лікарських рослин» містить матеріали наукових робіт студентів, магістрантів, аспірантів, викладачів, науковців та практиків.

Розглянуто питання щодо визначення місця ботаніки у підготовці фахівців фармації, висвітлення напрямків наукової роботи спеціалістів фармацевтичної галузі, що стосуються питань фармакогностичного вивчення лікарських рослин та лікарської рослинної сировини, розробки рослинних субстанцій на їх основі, проведення контролю якості сировини, субстанцій та препаратів України, країн ближнього та дальнього зарубіжжя.

Збірник призначений для широкого кола наукових, науково-педагогічних і практичних працівників, що займаються питаннями ботаніки, фармакогнозії та фармації в цілому.

Матеріали подаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК: 615:581/582

Перспективи розробки лікарських засобів на основі рослинних ефірних олій, інкапсульованих в міцелярні наноконтейнери Кондратюк Т.О., Желтоножська Т.Б., Пермякова Н.М., Іщук Т.В., Моргаєнко О.О., Акуленко Т.В.	135
Актуальність розробки сучасних методів стандартизації якості берези бруньок Котов С.А.	137
Вплив настойки «Хеліскан®» на ЦНС щурів у тесті «Відкрите поле» Кошова О.Ю., Палагіна Н.Ю., Трутаєв І.В., Юдкевич Т.К., Єрьомін О.П., Штриголь Ю.Ю.	140
Определение карбоновых и жирных кислот семян миндаля обыкновенного Красникова Т. А., Стремоухов А. А.	142
Изучение макроскопических признаков корня <i>Hamamelis virginica</i> DC. Крюкова А.И., Серая Л. М., Владимирова И.Н.	144
Вивчення анатомічної будови квіток грициків звичайних Кузнєцова В. Ю.	145
Перспективи використання трави <i>Erigeron annuus</i> в медицині Кузнєцова В.Ю., Пирлик Д.О.	146
Электронный глоссарий по морфологии растений для студентов фармацевтического факультета Кузнєцова Н.П.	147
Полісахаридний комплекс звіробою шорсткого (<i>Hypericum hirsutum</i> L.) Левашова О.Л., Гапоненко В.П.	149
Актуальність розробки м'якої лікарської форми з ефірними оліями для профілактики та лікування гострих респіраторних захворювань Лисенко А. В., Гербіна Н. А.	150
Особливості аналізу фармакопейних видів ЛРС за вмістом діючих речовин Лисюк Р.М., Рибак О.В., Дармограй Р.Є.	152

фармацевтичеськой ботанике студентоь фармацевтичеського факультета дневной и заочной форм высшего образования. Глоссарий может быть также использован студентами при изучении дисциплин «Фармакогнозия», «Фармацевтичеськая экология», «Лекарственные растения Беларуси», прохождении ботаничеськой и фармакогностичеськой практик.

Литература.

1. Кузнецова, Т.В. Соцветия. Морфологичеськая классификация / Т.В. Кузнецова, Н.И. Пряхина, Г.П. Яковлев; под общей ред. Г.П. Яковлева. – СПб: Хим.-фарм. ин-т, 1992. – 121 с.
2. Пособие для подготовки ко всем видам контроля по фармацевтичеськой ботанике для студентоь дневной формы обучения фармацевтичеського факультета: учеб.-метод. пособие / Н.П. Кузнецова [и др.]; под общ. ред. Н.П. Кузнецовой. – Витебск: ВГМУ, 2012. – 182 с.
3. Фоменкова, Е.В. Электронный глоссарий по морфологии растений для студентоь фармацевтичеського факультета: типы жилкования листа / Е.В. Фоменкова, С.А. Шевелева // «Акт.вопросы совр. медицины и фармации»: матер. 67-й итоговой науч.-практ. конф. студ. и молод. ученых, 23-24 апреля 2015 года. – Витебск: ВГМУ. – 2015. – С. 796-799.
4. Яковлев, Г.П. Ботаника: учебник для вузов / Г.П. Яковлев, В.А. Челомбитько; под ред. Р.В. Камелина. – СПб: СПХФА, 2003. – С. 117-232.

Полісахаридний комплекс звіробою шорсткого (*Hypericum hirsutum* L.)

¹Левашова О.Л., ²Гапоненко В.П.

*¹Кафедра медичної та біоорганічної хімії, Харківський національний медичний університет, ²Кафедра ботаніки, Національний фармацевтичний університет м. Харків, Україна
botany1245@ukr.net*

Полісахариди, як біологічно активні речовини, мають пом'якшувальну, відхарку-вальну, протизапальну, ранозагоювальну, противиразкову дію. В даний час є також достовірні дані, що свідчать про иммуномодулюючу дію полісахаридів рослинного походження, тому вивчення їх якісного і кількісного складу становить певний науково-практичний інтерес.

Мета роботи - вивчення якісного складу полісахаридного комплексу, отриманого нами з трави звіробою шорсткого.

Матеріали та методи. Траву звіробою шорсткого екстрагували водою, потім концентрували у вакуумі, осаджали спиртом. Отриманий осад ретельно висушували. В якості одного з методів висушування полісахаридів використовували ліофілізацію. Вільні моносахариди в досліджуваних зразках полісахаридів визначали методом паперової хроматографії в системі розчинників бутанол-піридин-вода (6: 4: 3) і етилацетат-оцтова кислота-мурашина кислота-вода (18:3:1:4). В якості проявника використовували розчин анілінфталата. Гідроліз полісахаридного комплексу проводили розчином 10% сірчаної кислоти і досліджували його моносахаридний склад. Вибір стандартних умов здійснювали методом хроматографії на папері: час гідролізу - 1 година, температура проведення гідролізу – 100⁰; наважка препарату - 0,1 г.

Результати. Проведені дослідження показали, що вільні моносахариди в досліджуваному зразку відсутні. У досліджуваному комплексі кількість вільних амінокислот варіює від 4 до 6. Встановлено, що основним моносахаридом в досліджуваному виді звіробою, є арабіноза, присутні також ксилоза і рамноза. Крім того, нами були проведені дослідження щодо оптимальних умов гідролізу полісахаридного комплексу для подальшого вивчення його мономерного складу. Зола досліджуваного полісахариду в значній мірі містить іони кальцію і магнію.

Висновки. Вперше отримано та охарактеризовано за моносахаридним складом полісахаридних комплекс, отриманий з трави звіробою шорсткого, що вказує на можливість використання цієї лікарської рослинної сировини як додаткового джерела для створення нових лікарських препаратів різної спрямованості фармакологічної дії.

Актуальність розробки м'якої лікарської форми з ефірними оліями для профілактики та лікування гострих респіраторних захворювань

Лисенко А.В., Гербіна Н.А.

Кафедра заводської технології ліків

Національний фармацевтичний

університет, м. Харків, Україна

n.kondratuk@mail.ru

Гострі респіраторні захворювання (ГРЗ) — найбільш поширена група хвороб, що вражають усі вікові групи населення. Зростання захворюваності на ГРЗ є серйозною соціально-економічною проблемою. Серед причин тимчасової втрати працездатності вони посідають перше місце. Основними симптомами ГРЗ є чхання, нежить, набряк і почервоніння слизової оболонки носа і горла, біль у горлі, підвищена температура та ін. Поширеність цих хвороб, залучення в епідемічний